

ЈЗУ ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - СКОПЈЕ

Одделение за епидемиологија

СОДРЖИНА

Движењето на заразните
заболувања

Дистрибуција на цревните заразни
заболувања

Дистрибуција на респираторните
заболувања

Група на зоонози

Група на останати заразни
заболувања

Состојба со Грипот

Активности за спречување и
сузбивање на заразните заболувања

БИЛТЕН

За движењето на акутните заразни заболувања
во 2011 година
на подрачјето на град Скопје

ВОВЕД

Во текот на 2011 год., Одделението за епидемиологија при ЈЗУ Центарот за Јавно Здравје-Скопје, континуирано го следеше движењето на акутните заразни заболувања на подрачјето на Скопје преку:

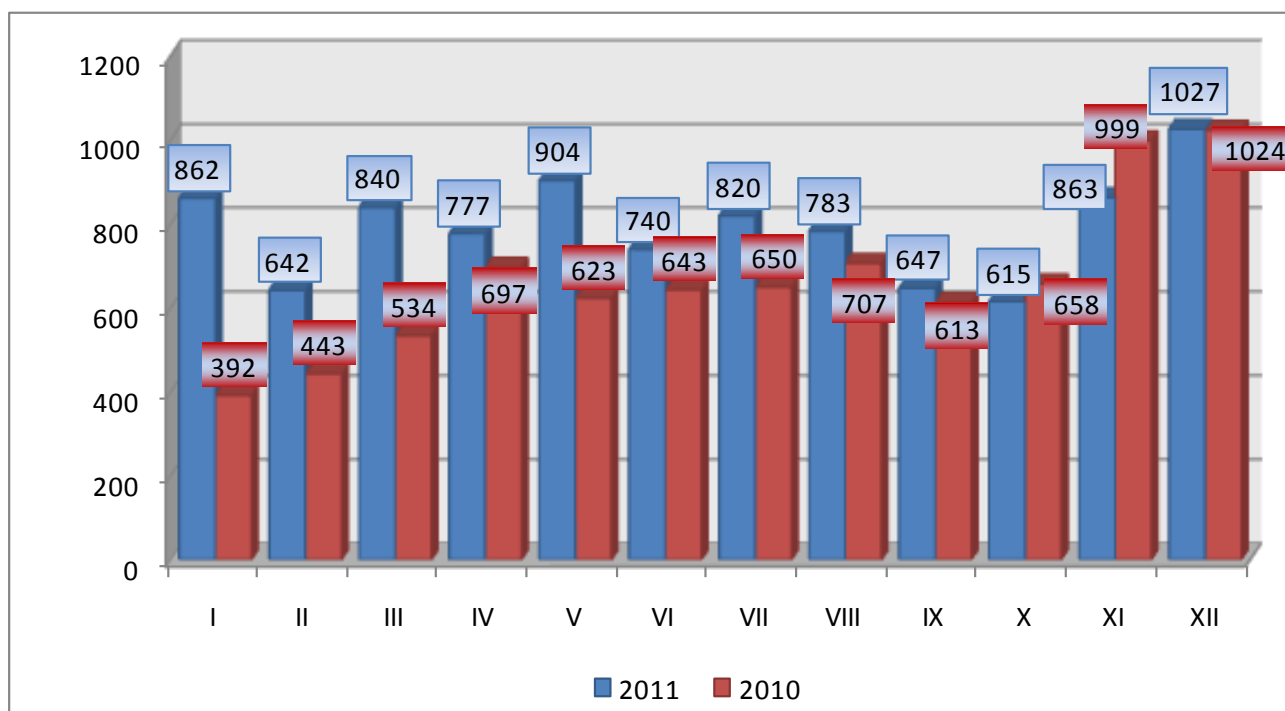
- Следење, проучување и анализа на епидемиолошката состојба како и решавање на епидемиолошките проблеми поврзани со заразните заболувања во Скопје.
- Собирање, обработка и анализа на пријави и извештаи за заразни заболувања.
- Изготвување на месечни билтени со епидемиолошки коментар,
- Периодични и годишни извештаи и информации,
- Извештаи и анализа за состојбата и движењето на заразните заболувања и превземените мерки за нивно спречување и сузбивање.
- Директни епидемиолошки увиди на терен

Состојба со заразните заболувања во Скопје во текот на 2011 година

Во текот на 2011 год., на подрачјето на Скопје, по пат на пријава за заболување од заразни болести - смрт од заразни заболувања, (Закон за заштита на населението од заразни болести Службен весник на Р.Македонија бр.66 од 2004 и Правилникот за пријавување на заразните болести Службен весник бр.42 од 1985 год.), регистрирани беа 9.520 (без грип) заболени од акутни заразни заболувања со МБ = 1606.24 /100 000/.

Во споредба со минатата година бележи зголемување за 1.537 регистрирани случаи : /2011 = 9.520, 2010 = 7.983 /

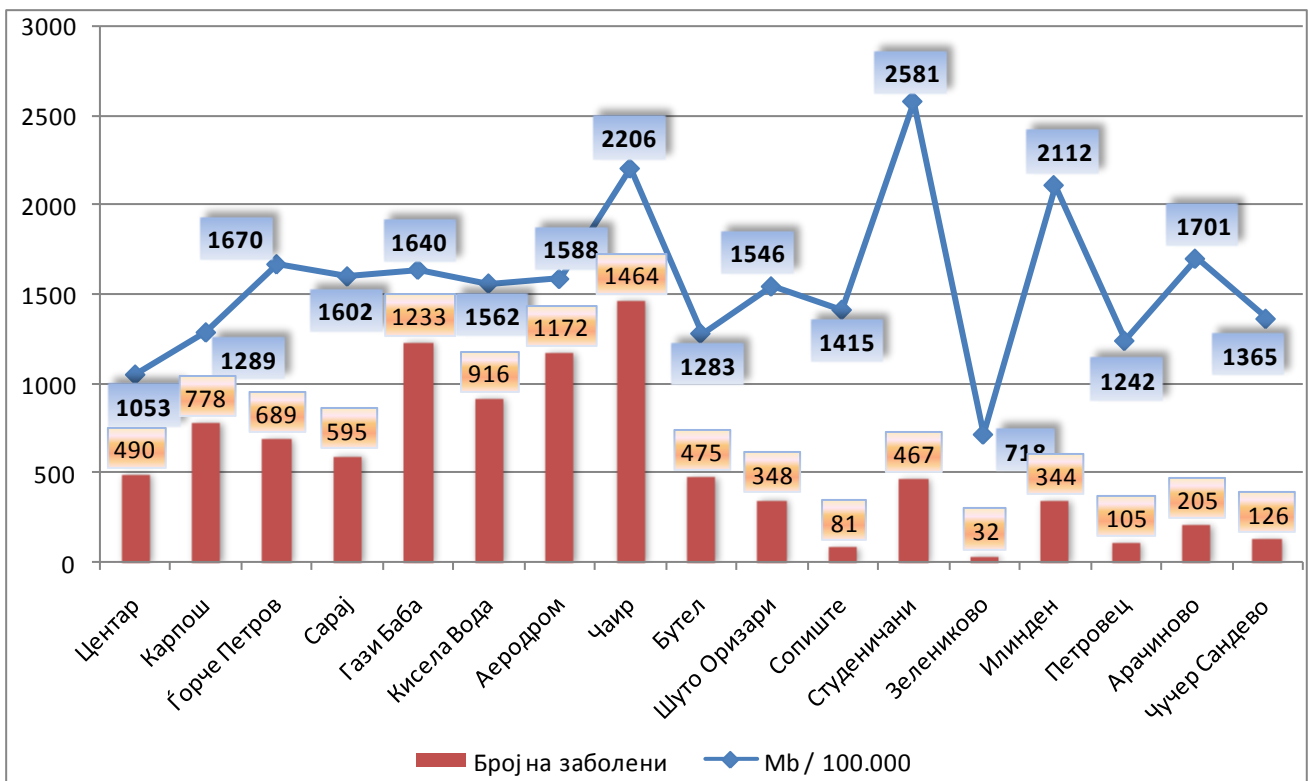
Граф.бр.1 Акутни заразни заболувањана на подрачето на Скопје во периодот 2010 - 2011 година

(број на заболени - по месеци)

Дистрибуцијата и морбидитетот на акутните заразни заболувања по општини, во текот на 2011 година, прикажан е на Графикон 2.

Графикон бр 2 Акутните заразни заболувања во текот на 2011 година, дистрибуција според општини (Мб / 100.000 жители)

СПОРЕД МЕХАНИЗМОТ НА ПРЕНЕСУВАЊЕ ПРИКАЖАНИ СЕ СЛЕДНИТЕ ГРУПИ НА ЗАБОЛУВАЊА:

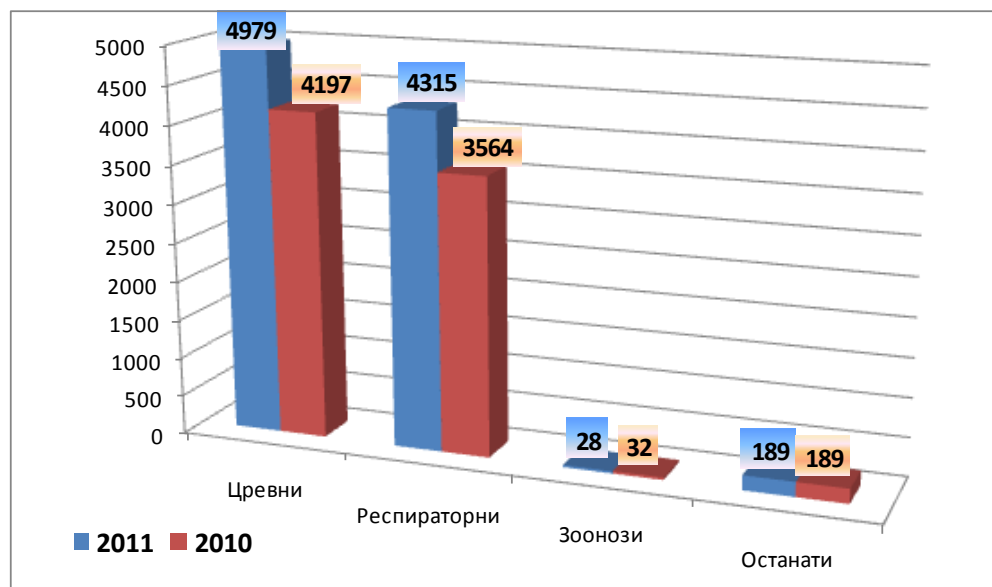
ГРУПА НА ЦРЕВНИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

ГРУПА НА РЕСПИРАТОРНИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

ГРУПА НА ЗООНОЗИ

ГРУПА НА ОСТАНАТИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

Графикон бр 3 Број на заболени според групи во периодот 2010 - 2011 година

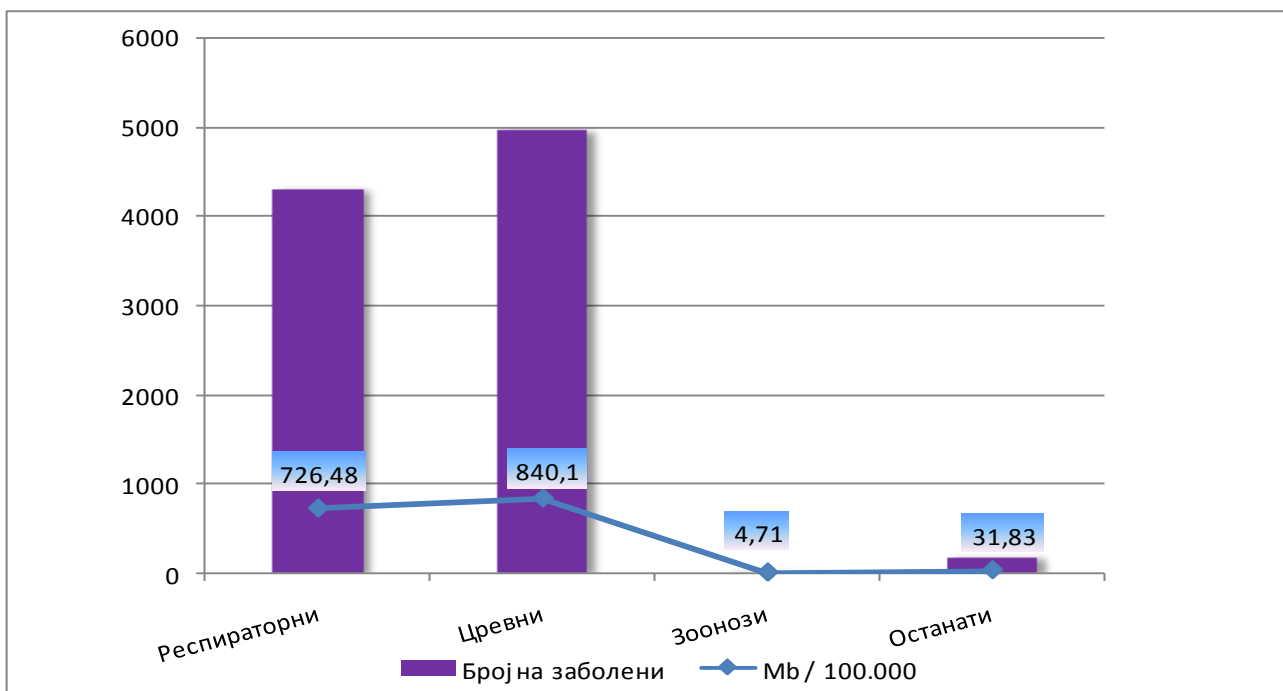

Од вкупно 9520 регистрирани акутни заразни заболувања на групата на цревни заразни заболувања отпаѓаат 4979 со Мб = 840.1 /100 000/ или 53%, на групата на респираторни заразни заболувања отпаѓаат 4315 со Мб = 601.3/100 000/, или 45%, на групата на зоонози 28 случаи со Мб = 4.71/100 000/ или 0.33% и на групата на останати заразни заболувања отпаѓаат 189 со Мб = 32.0 /100 000/или 2% (граф.бр.4,5)

Графикон 4 Процентуална застапеност на групите

Графикон 5 Број на заболени по групи (Мб на 100.000 жители)

1.1 Група на цревни заразни заболувања

Во групата на цревните заразни заболувања во текот на **2011** година регистрирани се вкупно 4979 со **МБ = 840.1 /100.000/** случаи. Во споредба со 2010 год. бројот на заболени бележи зголемување за 782 случаи / 2011 = 4979 ; 2010 = 4197 (Табела 1) .

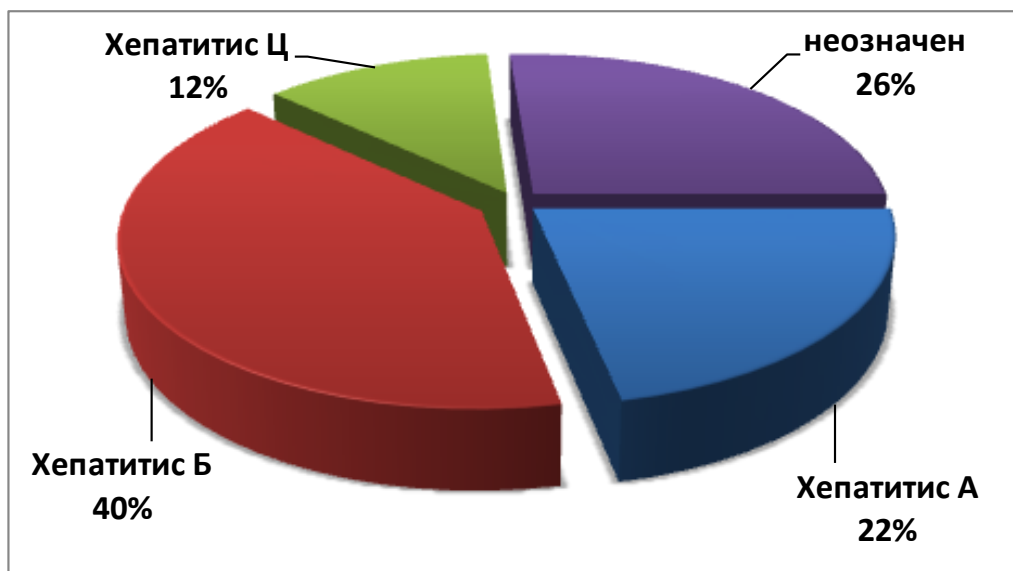
- Највисок морбидитет, како и во претходните години, регистриран е кај **Заразниот пролив** со 4072 регистрирани случаи или 81.8% од вкупниот број од групата на цревни заразни заболувања.
- **Салмонелозите**, во однос на 2010 година бележат зголемување за 42 случаи /2011 = 123; 2010 = 81/ (Табела бр. 1)
- Кај **Дизентеријата** бележиме намалување за 2 случаи /2011 = 1; 2010 = 3/.

Табела 1 Број на заболени од групата на цревни заразни заболувања (МБ на 100.000 жители)

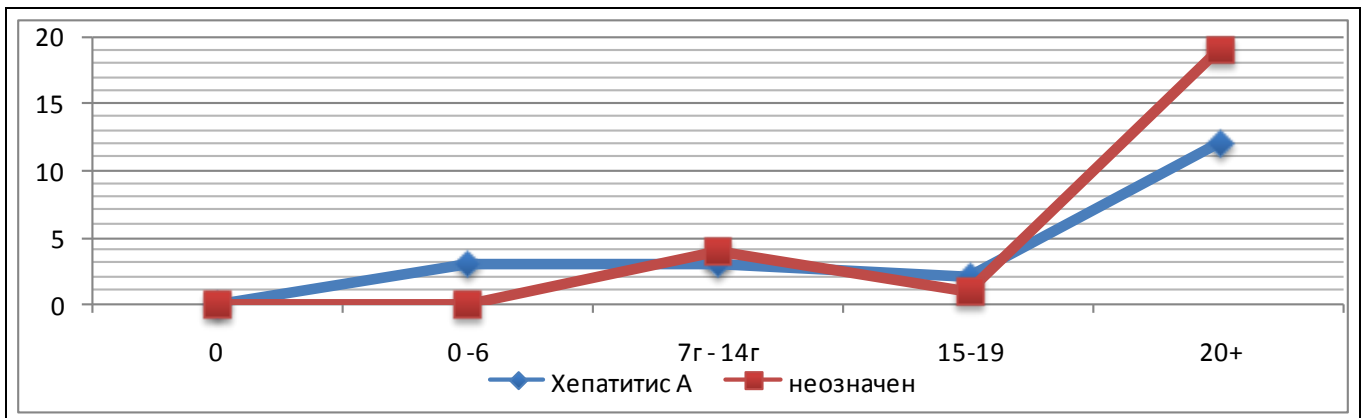
ЗАБОЛУВАЊЕ		2011		МБ /100 000/	2010 заб
		заболени	умр		
1	Заразна жолтица А	20	0	3.37	18
2	Заразен пролив	4072	1	687.04	3429
3	Зар. труење со хр. од др. Предизв. освен со Salmoneli	763	0	128.73	666
4	Дизентерија	1	0	0.16	3
5	Цревен тифус	0	0	0	0
6	Заразно труење со хр. предизвикано од Salmoneli	123	0	20.75	81
ВКУПНО		4979	0	840.1	4197

Вирусните хепатитиси прикажани се вкупно (граф.6), а се со цел истите компаративно да се следат, иако во групата на цревни заразни заболувања спаѓа само хепатитис тип А. **Вирусниот хепатитис тип А** во 2011 година е регистриран со 20 заболени (МБ=3.37), што е зголемување за 2 случаи во однос на 2010 година /2011 = 20; 2010 = 18. **Неозначениот вирусен хепатитис** во 2011 година е со 24 случаи (МБ=4.04), што е намалување за 31 случај /2011 = 24; 2010 = 55/. **Вирусниот хепатитис Б** е регистриран со 37 случаи (МБ =6.24) при што имаме зголемување за 10 во однос на 2010 година / 2011 = 37; 2010 = 27/. Вирусниот хепатитис Ц е регистриран со 11 случаи /2011 = 11; 2010 = 11/.

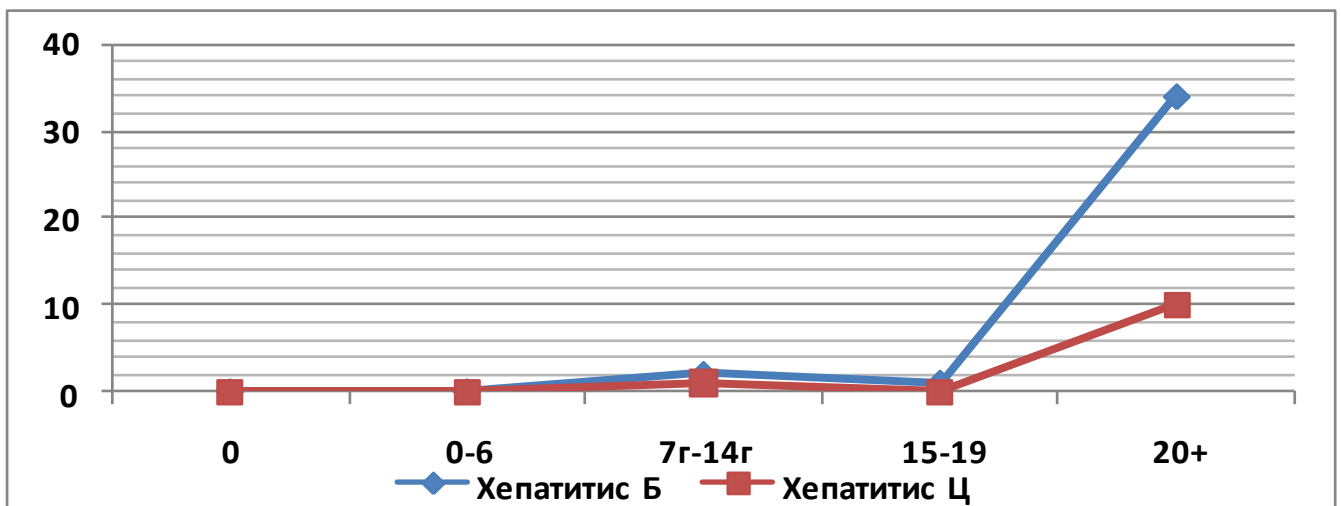
Графикон 6 Процентуална застапеност на вирусните хепатитиси во текот на 2011 година

Графикон 7 Број на заболени од Хепатитис А и неопределен хепатитис според возрастните групи во текот на 2011 година

Графикон 8 Број на заболени од Хепатитис Б и хепатитис Ц според возрастните групи во текот на 2011 година

1.2. ГРУПА НА РЕСПИРАТОРНИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во текот 2011 година регистрирани се **4315 случаи од групата на респираторни акутни заразни заболувања** со **МБ = 726,48 /100 000/**. Оваа група учествува со 45% од вкупниот број на акутни заразни заболувања. Во однос на минатата година бележи зголемување за 751 регистриран случај /2011 = 4315 ; 2010=3564 /.

Ова зголемување се должи на **зголемувањето** на регистрираните случаи на **Мали Сипаници за 505 случаи** и **Овчите сипаници за 412 случаи** (Табела 2).

Табела 2 Број на заболени од групата на респираторни акутни заразни заболувања

ЗАБОЛУВАЊЕ		2011		МВ /100 000/	2010
		заболени	умрени		заболени
01	Овчи сипаници	3216	0	541,44	2804
02	Шарлах	187	0	31,48	314
03	Активна туберкулоза	178	1	29,97	182
04	Стреп. ангина	1	0	0,17	5
05	Инф. мононуклеоза	73	0	12,29	85
06	Гноен менингитис	25	4	4,21	16
07	Вирусен менингитис	15	0	2,53	33
08	Рубеола	2	0	0,34	1
09	Заразни заушки	56	0	9,43	72
10	Зар. восп на мозокот	20	1	3,37	15
11	Голема кашлица	2	0	0,34	0
12	Мали сипаници	540	1	90,91	35
ВКУПНО		4315	7	726,48	3564

Заболувања против кои се спроведува задолжителна имунизација

Мали сипаници - во текот на 2011 година регистрирани се 540 случаи (Мб = 90,91), што е за 505 случаи бројот зголемен во однос на 2010 год. /2011 = 540 ; 2010 = 35/. Во текот на 2010 година прогласена е епидемија на мали сипаници, која беше одјавена на 15.08.2011 година, со дата на последен случај - 17.07.2011 година.

ЕПИДЕМИЈАТА започна во периодот од **07.09.2010 година**, а откриена беше на **23.10.2010 година**. Во периодот од 07.09.2010 год. до 31.12.2010 год., регистрирани беа 35 случаи со Мб= 5.89 /100.000/. Ширењето на епидемијата претежно започна во болнички услови и помеѓу членовите на семејството.

Табела 3 Дистрибуција на заболените по возраст и пол

Пол	Помали од 1 година	Наполнета 1 година	2 години	3 години	4 години	5 години	6 години	Од 7 до 9 Години	Од 10 до 14 Години	Од 15 до 19 Години	Од 20 до 29 Години	Од 30 до 39 Години	Од 40 до 49 Години	Од 50 до 59 Години	60 и повеќе години	Вкупно
Машки	51	21	23	12	6	5	1	5	13	41	70	80	8	1	0	321
Женски	29	12	9	5	7	6	3	7	7	26	47	63	11	3	0	251
Вкупно	80	33	32	17	13	11	4	12	20	67	117	143	19	4	0	572

Од прикажаните податоци во Табела 3 може да се констатира дека процентуално најзастапена возрастна група е од 30-39 годишна возраст 25% (n=143), возрастната група од 20-29 (n=117) 20.4%, возрастната група помали од една година (n=80) 13.9%.

Лицата од машки пол застапени се со 56%, додека женските со 44%.

Од лицата кај кои е проверен вакциналниот статус можеше да се констатира дека:

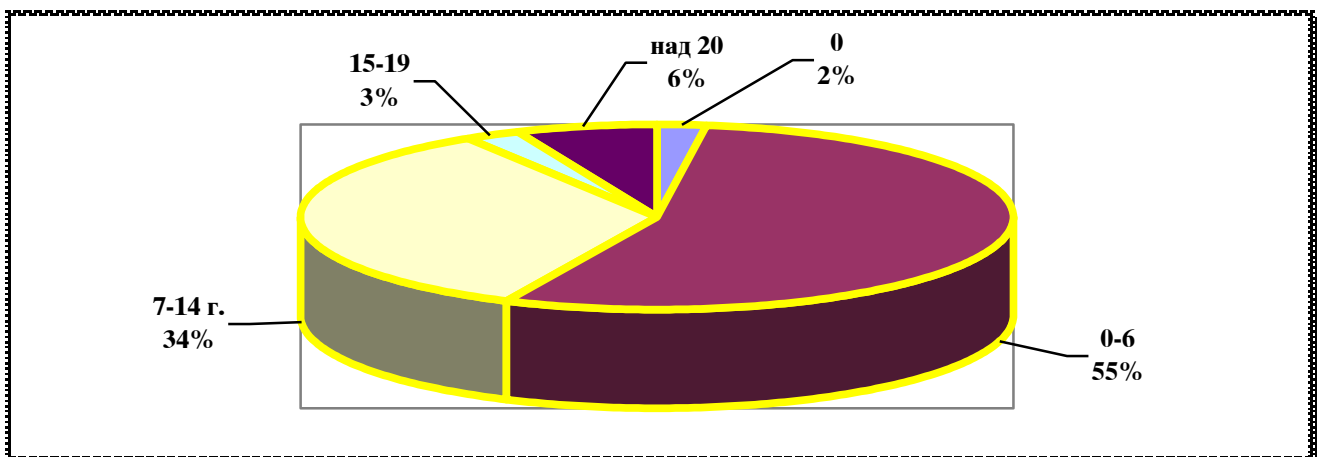
- 517 (90.4%) лица беа невакцинирани, од кои 59 не подлежеа на вакцинација
- 19 (3.3%) лица нема податок
- 36 (6.3%) лица се вакцинирани, од кои со една доза на МРП се 30 и 6 со две дози.

- **Голема кашлица** - во текот на 2011 год. регистрирани се 2 случаи /2011 = 2; 2010 = 0/
- **Рубеола** - во текот на 2011 година регистрирани се 2 случаи (Мб = 0.34), што е зголемување за 1 случај во однос на минатата година /2011 = 2; 2010 = 1/. Се работи за женски лица над 20 годишна возраст.
- **Заразни заушки** - во текот на 2011 год., регистрирани се вкупно 56 **случаи со Мб=9.43 /100.000/**. Во однос на минатата 2010 година имаме намалување за 15 случаи /2011 = 56; 2010 = 71/.

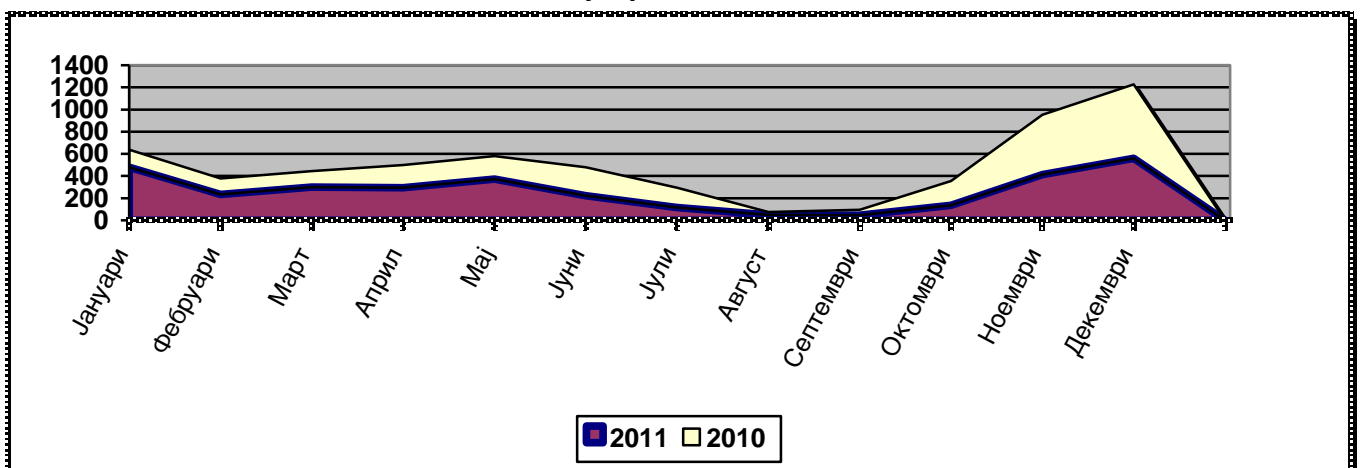
Останати респираторни заболувања

Варичела - во текот на 2011 година регистрирани се 3216 случаи (Мб = 541.44) на 100.000 жители. Во однос на минатата година бележи зголемување за 412 случаи /2011=3216 ; 2010 = 2804/

Графикон 9 Број на заболени од варичела според
возрасни групи во 2011 година

Графикон 10 Број на заболени од варичела според
месеци на јавување 2010 / 2011

- **Скарлатина** - регистрирани вкупно **187 случаи (Мб = 31.48)**. Во однос на минатата година бележи намалување за 127 случаи /2010 = 314; 2011 = 187/

- **Заразно воспаление на мозокот** - во текот на 2011 година, регистрирани беа **20 случаи (Мб = 3.37)** и во однос на минатата е зголемен за 5 случаи /2011 = 20; 2010 = 15/. Бројот на регистрирани смртни случаи во однос на минатата година е намален за 5 /2011 = 1; 2010 = 6/. Лицето со смртен исход е женско лице над 60 годишна возраст.
- **Вирусниот менингитис** - регистрирани се **15 случаи (Мб = 2.53)** со што бележи намалување за 18 случаи во однос на минатата 2010 година /2011 = 15; 2010 = 33/.
- **Гноен менингитис** - со **25 случаи и Мб = 4.21** на 100.000, бележи зголемување за 9 случаи во однос на 2010 година /2011 = 25; 2010 = 16/

1.3 ГРУПА НА ЗООНОЗИ

Во текот 2011 година регистрирани се 28 случаи од групата на зоонози (Мб = 4.71) /100.000/. Во однос на минатата година бележи намалување за 4 случаи /2011 = 28; 2010 = 32/

Табела 4 Број на заболени од групата на зоонози

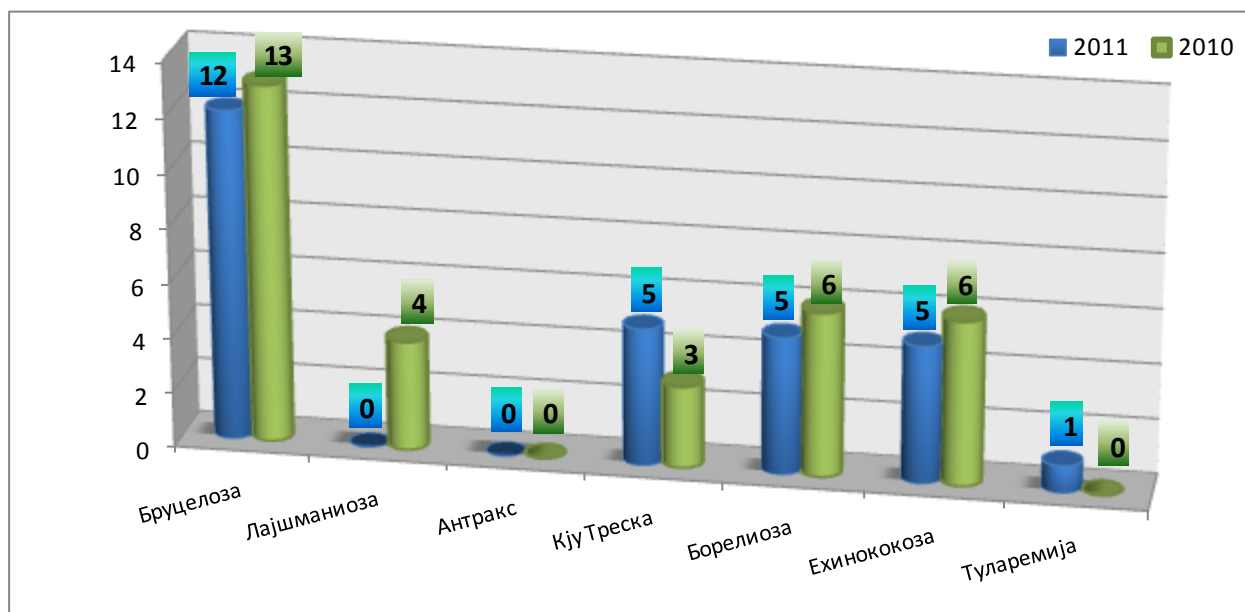
ЗАБОЛУВАЊЕ	2011		МБ /100000/	2010
	заболени	умрени		заболени
Бруцелоза	12	0	2.02	13
Лајшманиоза	0	0	0	4
Антракс	0	0	0	0
Кју треска	5	0	0.84	3
Борелиоза	5	0	0.84	6
Ехинококоза	5	0	0.84	6
Туларемија	1	0	0.17	0
ВКУПНО	28	0	4.71	32

Кју - треска - во текот на 2011 година регистрирани се 5 случаи (Мб = 0.84) и бележи зголемување за 2 случаи во однос на 2010 година.

Ехинококоза - регистрирана е со 5 случаи и Мб=0.84 на 100.000 жители и бележи намалување за 1 случај во однос на 2010 година.

Туларемија - Во текот на 2011 год, во месец декември регистриран е 1 (еден) случај, кај женско лице на 60 годишна возраст.

Графикон 11 Состојба со зоонозите 2010 - 2011 година

1.4. ГРУПА НА ОСТАНАТИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во групата на останати заразни заболувања нема отстапување во однос на бројот на регистрирани случаи /2010 =189; 2011 =189/. (Табела 5).

Табела 5 Број на заболени од групата на останати заразни заболувања

ЗАБОЛУВАЊЕ	2011		МВ /100 000/ 	2010
	заболени	умрени		заболени
Шуга - Краста	75	0	12.63	59
Црвен ветер	0	0	0	0
Кламидијаза	0	0	0	0
Сифилис	1	0	0.17	3
Гонореа	3	0	0.51	5
Амебијаза	0	0	0	0
Маларија	0	0	0	0
Тетанус	0	0	0	0
Денга	0	0	0	1
Легионерска болест	37	0	6.23	24
Заразна жолтица Б	37	1	6.23	27
Заразна жолтица Ц	11	0	1.85	11
Недефинирана жолтица	24	0	4.04	55
Менингококен менингитис	1	0	0.17	4
ВКУПНО	189	1	31.83	189

Во текот на 2011 год., регистрирани се 37 случаи на Легионерска болест, што бележи зголемување за 13 случаи /2011 =37; 2010 = 24/. Заболениите припаѓаат на различни возрастни групи и се со место на живеење од различни општини. Се работи за лица кај кои немаше епидемиолошка поврзаност.

Во текот на 2011 година регистрирани се 10 носители на **HbsAg** и 6 случаи на носители на **HCV**, како и 1 случај на носителство на **HIV**.

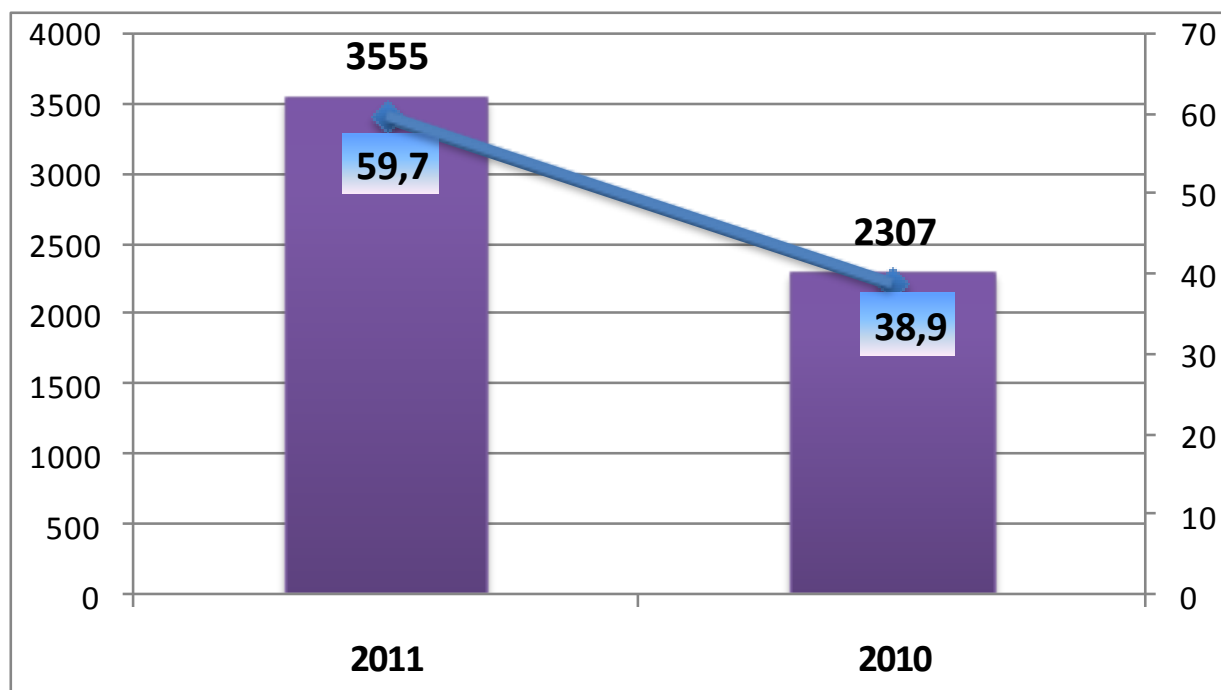
Во текот на 2011 година регистрирани се 3 заболени од СИДА, од кои 2 со смртен исход на возраст од 40-49 години.

2. ГРИП ВО СКОПЈЕ ВО ТЕКОТ НА 2011 ГОДИНА

Грипот не е прикажан во вкупниот број пријавени акутни заразни заболувања. Пријавувањето е по пат на групни пријави-образец б, а се врши од страна на здравствените установи на подрачјето на Скопје.

Во тек на 2011 година, на подрачјето на Скопје регистрирани се **3555 случаи (Мб =59.7 на 10.000 жители)** на грип, со што бележи зголемување за 1248 случаи во однос на минатата година /2011 = 3555; 2010 = 2307/.

Графикон 12 Број на заболени од грип 2010-2011
(Мб на 10.000 жители)

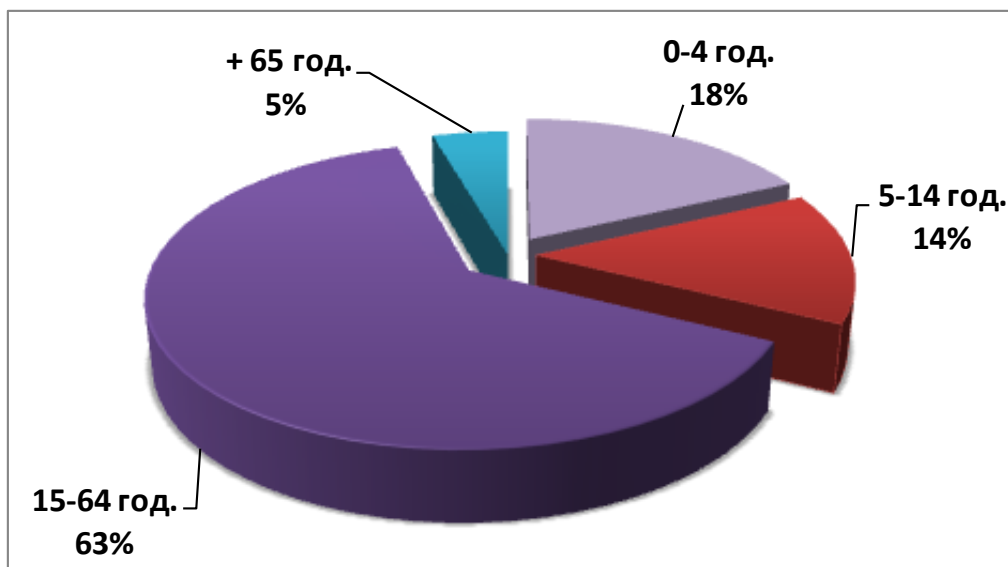

Дистрибуцијата според возрастните групи покажува дека најзастапена возрастна група е од 15-64 годишна возраст со 2246 случаи или 63 % од вкупниот број, по неа следи возрастната група од 0-4 годишна возраст застапена со 640 случаи или 18%, од 5-14 год. возраст со 509 или 14% и возрастната група над 65 годишна возраст со 160 или 5% (Табела 5, Графикон 14).

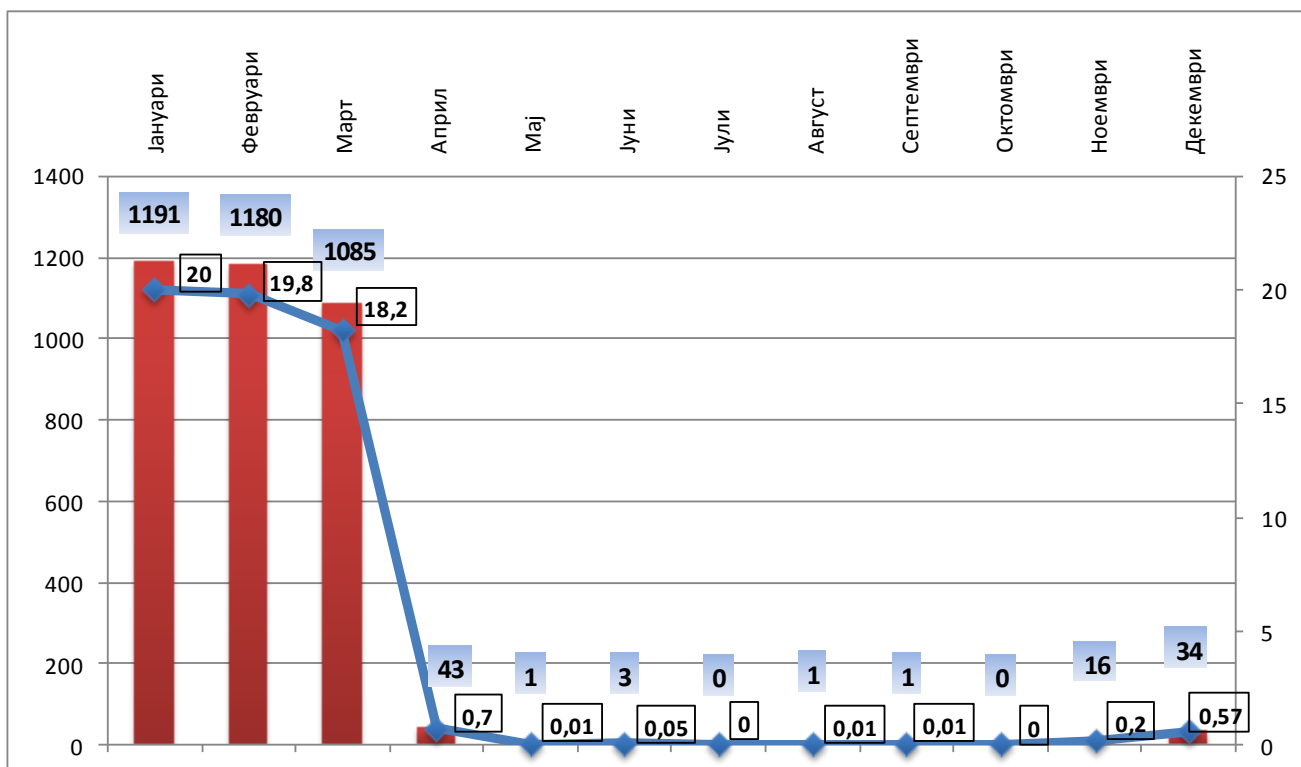
Табела 5 Дистрибуција на грипот според возрастни групи

ВКУПНО 2011		
старосна група	Заболени	умрени
0 - 4	640	0
5 - 14	509	0
15 - 64	2246	6
65 и повеќе	160	0
ВКУПНО	3555	6

Графикон 14 Процентуална застапеност на возрасните групи

Дистрибуција на грипот според месеци - во текот на 2011 година најголем број на заболени лица се регистрирани во **јануари** месец со **1191 случај**

Во текот на 2011 год, во сезоната на Грип, регистрирани се б (четири) смртни случаи на Грип, и тоа:

М. М. , родена 08.08.1987

- Прием 15.01.2011, Кл.за инфективни болести и фебрилни состојби
- Дата на смрт 17.01.2011 - Инфлуенза Б

М. С. , родена 21.12.1978

- Прием 01.03.2011, Кл.за инфективни болести и фебрилни состојби
- Дата на смрт 05.03.2011 - Инфлуенза А Х1Н1

Н. К. , роден 20.05.1947

- Прием 20.02.2011, Кл.за инфективни болести и фебрилни состојби
- Дата на смрт 05.03.2011 - Инфлуенза А Х1Н1

Г.К. , родена 25.01.1985

- Прием: 14.02.2011 Кл.за инфективни болести и фебрилни состојби_
- Дата на смрт: 06.03.2011 - Инфлуенза А Х1Н1

J. C. , родена 05.10.1959

- Прием 05.03.2011, Кл.за инфективни болести и фебрилни состојби
- Дата на смрт: 07.03.2011

Г. В. , роден 1970

- Прием 05.03.2011, Кл.за инфективни болести и фебрилни состојби
- Дата на смрт: 07.03.2011

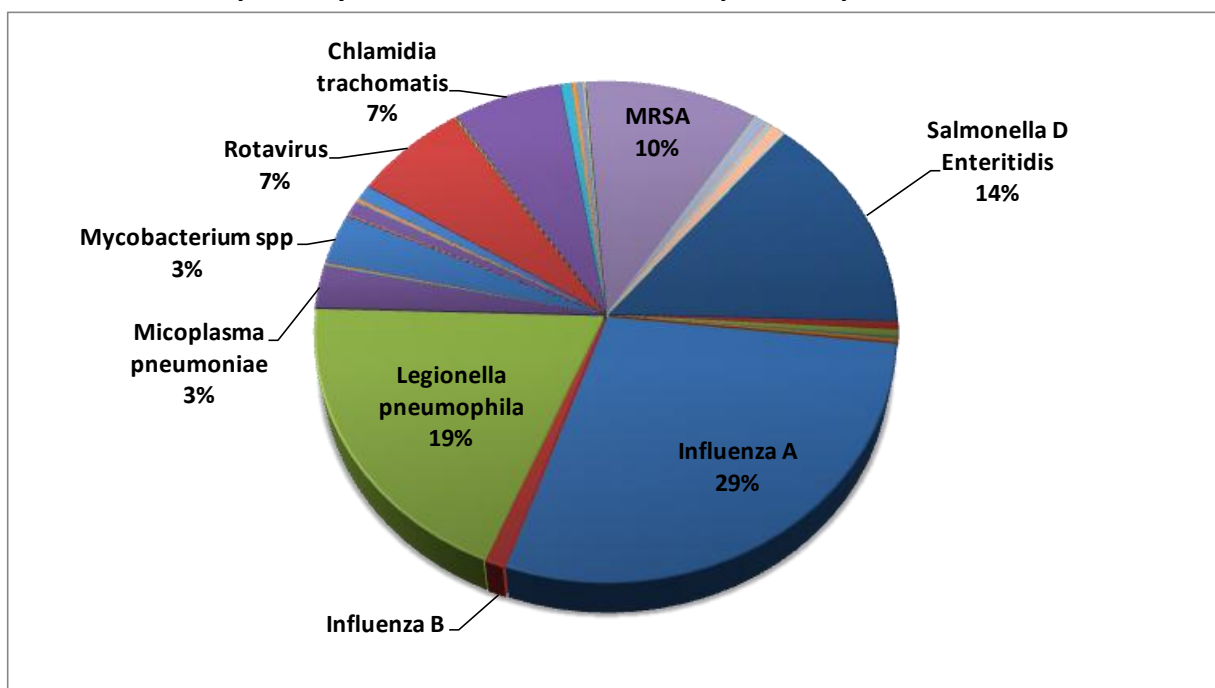
ИЗОЛИРАНИ - ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНА БОЛЕСТ

Врз основа на Правилникот за начинот на пријавување и формата и содржината на обрасците за пријавување на заразните болести и микробиолошки докажаните причинители (Службен весник на Р.Македонија бр.66/2004 и 139/2008), Одделението за епидемиологија при ЈЗУ Центарот за јавно здравје-Скопје, во текот на 2011 год., регистрираше 2292 пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици.

10 (десет) Најчести изолирани причинители во 2011 година

	Изолирани докажани причинители	Вкупно
01	Influenza A	656
02	Legionella pneumophila	438
03	Salmonella D Enteritidis	328
04	MRSA	236
05	Rota Virus	156
06	Chlamidia Trachomatis	149
07	Mycobacterium spp	75
08	Micoplasma pneumonia	47
09	Influenza B	23
10	Coxiella bruneti	22

Процентуална застапеност на изолираните причинители

Изолирани докажани причинители во 2011 година

Број	Изолирани - докажани причинители	Вкупно
1	<i>Salmonella D Enteritidis</i>	328
2	<i>Salmonella C1 Montevideo</i>	12
3	<i>Salmonella Typhimurium</i>	10
4	<i>Salmonella C2</i>	1
5	<i>Shigella</i>	2
6	<i>Escherichia coli</i>	5
7	<i>Influenza A</i>	656
8	<i>Influenza B</i>	23
9	<i>Legionella pneumophila</i>	438
10	<i>Micoplasma pneumoniae</i>	62
11	<i>Haemophilus influenzae</i>	2
12	<i>Brucella spp</i>	3
13	<i>Mycobacterium spp</i>	75
14	<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	2
15	<i>Staphylococcus coagulasa negative</i>	1
16	<i>Staphylococcus aureus</i>	20
17	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	2
18	<i>Streptococcus pneumoniae</i>	5
19	<i>Coxiella burnetii</i>	22
20	<i>Rotavirus</i>	156
21	<i>Chlamidia pneumoniae</i>	2
22	<i>Chlamidia trachomatis</i>	149
23	<i>HBsAg</i>	15
24	<i>HBV</i>	6
25	<i>Morbilli</i>	8
26	<i>Rubeolla</i>	1
27	<i>West Nile Virus</i>	3
28	<i>MRSA</i>	236
29	<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	3
30	<i>Anti HCV</i>	2
31	<i>RSV</i>	13
32	<i>TPH</i>	4
33	<i>Helminti</i>	2
34	<i>Entameba histolytica</i>	1
35	<i>Listeria</i>	4
36	<i>Compylobacter</i>	15
37	<i>Hepatitis B</i>	1
38	<i>Toxoplasma Gondii</i>	1
39	<i>Acinetobacter spec.</i>	1
Вкупно		2292

АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И СУЗБИВАЊЕ НА АКУТНИТЕ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

- Во текот на 2011 год., Одделението за епидемиологија при ЈЗУ Центар за Јавно Здравје - Скопје, континуирано вршеше епидемиолошки и санитарно-профилактички увиди во болничко стационарните капацитети на подрачјето на град Скопје, а во врска Програмата за спречување и сузбивање на интрахоспиталните инфекции, при што земени беа материјали од нежива средина и медицински помагала за докажување на бактериолошката исправност на истите, како и материјали за испитување стерилност на воздухот. Во овој период екипи од Одделението за епидемиологија извршија увиди во 31 болница, при што земени се вкупно 1000 материјала, од кои 635 (63.5%) материјала од работни површини и медицински помагала за бактериолошко испитување и 365 (36.5%) материјала за испитување стерилност на воздухот. Од вкупно 635 материјала од нежива средина, кај 628 или 98.9%% чистотата е одлична, и кај 7 или 1.1%% чистотата е слаба. Од вкупно 365 материјала земени за испитување стерилност на воздухот, кај 346 или 94.8% чистотата задоволува и кај 19 или 5.2% чистотата не задоволува.
- За испитување на појавата, спречување и сузбивање на бруцелозата на подрачјето на Скопје, во текот на 2011 година, извршени се 12 епидемиолошки анкети, 14 населени места беа ставени под епидемиолошки надзор, 13 реализирани посети, 192 лица беа тестирани од кои 2 беа серолошки позитивни и реализирани беа 171 здравствено просветни предавања.
- Во текот на 2011 година, во советувањето за ХИВ/СИДА, кое е во состав на Одделението за епидемиологија, доброволно беа извршени 105 анонимни советувања и 104 ХИВ тестирања. Извршени беа 235 здравствено предавања.
- Од страна на Одделението за епидемиологија, во текот на 2011 година извршени беа 272 контроли на задолжителна имунизација на децата од предучилишна и училишна возраст.
- Од страна на Службата за дезинфекција, дезинсекција и дератизација при Одделението за епидемиологија извршени беа следните активности: профилактичка дезинфекција на 59 предучилишни установи, 156 училишни установи, 18 социјални установи, 82 здравствени установи и прифатилиште. Систематска превентивна дезинфекција на површина од 730800м². Дезинфекција по епидемиолошки индикација на 62 000 м².
- Спроведени активности при епидемијата на Мали сипаници-Промоција и организација за теренска вакцинација во селските средини Вкупно села= 83, Имунизација на лица од 19-40 годишна возраст со МРП вакцина во Одделот за имунизација при ЈЗУ центарот за Јавно Здравје-Скопје и теренска имунизација. Вакцинирани вкупно=1228

ЈЗУ Центар за јавно здравје-Скопје
Одделение за Епидемиологија со служба за ДДД

Прим.д-р Лилјана Лазаревска
д-р Златко Арсениевски
Зоран Чаневски-сан.техничар